

потребностей клиентов, выстраивая взаимоотношения с поставщиками и совершенствуя внутренние процессы за счет координации усилий персонала, информационных систем и организационной культуры.

Литература.

1. Бердина М.В. Ценность межфирменных взаимоотношений промышленного предприятия как источник повышения его конкурентоспособности // Вестник ТГУ. – 2009. – № 321. С. 124-127.

2. Каплан Р., Нортон Д. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2003. 214 с.

3. Лапыгин Ю.Н. Инструменты реализации стратегий. – Владимир: Владимирская книжная типография, 2005. 281 с.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ СОНЯШНИКУ

***Галій О.Г., Галій В.Г., Лазебний М.Є. студенти*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Соняшник є основною сільськогосподарською культурою, прибутковість вирощування якої є безсумнівною, адже за ступенем рентабельності вона займає перше місце. Безумовно, це олійна культура номер один в Україні, оскільки з нього виробляють понад 60 % всієї рослинної олії.

Насіння районуваних сортів і гібридів містить понад 50 % жиру, 16-19 % білку, а вихід олії при переробці на заводах становить майже 47 %.

Насіння соняшнику використовується як цінний продукт харчування і широко застосовується різноманітними галузями переробної промисловості (напр.: смажене насіння, халва соняшникова, козинаки). У олії містяться біологічно активні речовини - фосфатиди, вітаміни і провітамін А.

Соняшникову олію широко використовують як продукт харчування в натуральному вигляді. Харчова цінність її зумовлена високим вмістом поліненасиченої жирної лінолевої кислоти (55-60 %),

* Науковий керівник – Зайка С.О., ст. викладач

яка має значну біологічну активність і прискорює метаболізування ефірів холестерину в організмі, що позитивно впливає на стан здоров'я. До складу соняшникової олії входять і такі дуже цінні для організму людини компоненти, як фосфатиди, стерини, вітаміни (А, В, Е, К). Соняшникову олію використовують в кулінарії, хлібовипічці, для виготовлення різних кондитерських виробів і консервів. Вона є основним компонентом при виробництві маргарину. Соняшникову олію використовують також при виготовленні лаків, фарб, стеарину, лінолеуму, електроарматури, клейонки, водонепроникних тканин тощо.

Побічні продукти переробки насіння соняшнику — макуха при пресуванні і шрот при екстрагуванні (близько 35 % від маси насіння) є цінним концентрованим кормом для худоби.

Соняшник вирощують також як кормову культуру. Він може дати до 600 ц/га і більше зеленої маси, яку в чистому вигляді чи в сумішах з іншими кормовими культурами використовують при силосуванні. Силос із соняшнику добре поїдається худобою і за поживністю не поступається силосу з кукурудзи. В 1 кг його міститься 0,13-0,16 корм. од., 10-15 г протеїну, 0,4 г кальцію, 0,28 г фосфору і 25,8 мг каротину (провітаміну А).

Лузга соняшнику (вихід 16-22 % від маси насіння) є сировиною для виробництва гексозного й пентозного цукру. Із гексозного цукру виробляють етиловий спирт і кормові дріжджі, із пентозного — фурфурол, який використовують при виготовленні пластмас, штучного волокна та іншої продукції. Кошки соняшнику (вихід 56-60 % від маси насіння) є цінним кормом для тварин. Їх добре поїдають вівці і велика рогата худоба. В них міститься 6,2-9,9 % протеїну, 3,5-6,9 % жиру, 43,9-54,7 % без азотистих екстрактивних речовин та 13,0-17,7 % клітковини. За поживністю борошно з кошків прирівнюється до пшеничних висівок, 1 ц його відповідає 80-90 кг вівса, 70-80 кг ячменю. З кошків виробляють харчовий пектин, який використовується в кондитерській промисловості.

Стебла соняшнику можна використовувати для виготовлення паперу, а попіл — як добриво. Жовті пелюстки язичкових квіток соняшнику використовують як ліки у фітотерапії. Соняшник — чудова медоносна рослина. З 1 га його посівів під час цвітіння бджоли збирають, до 40 кг меду. При цьому значно поліпшується запилення квіток, що підвищує врожай насіння. Сіють соняшник також для створення куліс на парових полях. Як просапна культура він сприяє очищенню полів від бур'янів.

У середньому за останні 5 років в Україні під вирощуванням соняшнику було зайнято близько 15 % усіх посівних площ. Частка соняшнику у виробництві олійних культур за цей період становила понад 70 % [1].

На відміну від України у світовому сільському господарстві насіння соняшнику не належить до основних олійних культур, хоча й посідає вагоме місце в олійному балансі. Обсяги виробництва соняшнику поступаються таким олійним культурам, як соєві боби та ріпак. Світове виробництво олійних культур у 2010-2011 маркетинговому році (МР) становило 452,1 млн. т. При цьому із загального врожаю частка соєвих бобів сягала 57 %, ріпаку – 13 %, соняшнику – 8 %.

Таким чином, серед польових культур, соняшник є однією з найщедріших. З 1 га при врожайності насіння 25 ц/га можна одержати 1200 кг олії, 800 кг макухи (300 кг білка), 500 кг лущиння (70 кг дріжджів), 1500 кг кошиків (прирівнюється до сіна), 35-40 кг меду і багато ін. Він відіграє особливу роль у поліпшенні фінансового стану сільськогосподарських підприємств у період подолання економічної кризи. Виробництво соняшнику завжди є досить рентабельним, продукти його переробки конкурентоспроможні на внутрішньому і світовому ринках, а також є важливою складовою продовольчих і кормових білкових ресурсів.

Література.

1. Маслак О. Сучасні тенденції ринку соняшнику / О. Маслак // Агробізнес сьогодні: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.agrobusiness.com.ua>

РОЛЬ КАЧЕСТВА ПРОДУКЦИИ В ОРГАНИЗАЦИИ УПРАВЛЕНИЯ МАРКЕТИНГОМ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ ЗЕРНА

***Джумаев А., Мурадов А., Оразова Л., магистранты*,
Харьковский национальный технический университет
сельского хозяйства имени Петра Василенко***

В реализации мер управления маркетингом продукции нужно также уделить достаточное внимание управлению качеством и

* Научный руководитель – Мандыч А.В., к.э.н., доцент